

ความสัมพันธ์อาเซียน-นอร์เวย์

1. การรับสถานะคู่เจรจาเฉพาะสาขาของนอร์เวย์

- ตามข้อ 44 ของกฎบัตรอาเซียนระบุว่า ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Foreign Ministers' Meeting: AMM) อาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการ (formal status) ให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะต่างๆ ได้แก่

- (1) คู่เจรจา (Dialogue Partner)
  - (2) คู่เจรจาเฉพาะสาขา (Sectoral Dialogue Partner)
  - (3) หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner)
  - (4) ผู้สังเกตการณ์พิเศษ (Special Observer)
  - (5) ผู้ที่ได้รับเชิญ (Guest)
- หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้น

- เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2557 อาเซียนและนอร์เวย์ได้รับรอง Joint Statement on ASEAN-Norway Partnership ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Ministers' Meeting – AMM) ครั้งที่ 47 ณ กรุงเนปิดอว์ ซึ่งแถลงการณ์ดังกล่าวได้แสดงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมความร่วมมือกับอาเซียนทั้ง 3 เสา สนับสนุนการดำเนินการตามข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) และประกาศการจัดตั้งกองทุน Norwegian-ASEAN Regional Integration Programme (NARIP) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการโครงการความร่วมมือต่างๆ

- เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2557 นอร์เวย์มีหนังสือถึงเลขาธิการอาเซียนแจ้งความประสงค์ที่จะสถาปนาความเป็นหุ้นส่วนทางการ (formal partnership) กับอาเซียน (โดยไม่ระบุประเภทสถานะ) และเน้นย้ำความมุ่งมั่นที่จะเป็นคู่เจรจา (Dialogue Partner) กับอาเซียนในอนาคตแม้ตระหนักดีว่า อาเซียนได้ชะลอการรับคู่เจรจาไว้ชั่วคราว (moratorium) ต่อมา วันที่ 16 มกราคม 2558 เลขาธิการอาเซียนจึงได้ดำเนินการตาม Guidelines for ASEAN's External Relations โดยมีหนังสือแจ้งรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนถึงคำขอดังกล่าว และสำนักเลขาธิการอาเซียนได้จัดทำรายงานการประเมินคำขอของนอร์เวย์ในอันดับต่อมา ทั้งนี้ รายงานฯ เสนอให้อาเซียนมอบสถานะคู่เจรจาเฉพาะสาขา (Sectoral Dialogue Partner) แก่นอร์เวย์ ซึ่งตาม Guidelines for ASEAN's External Relations ได้กำหนดว่า คู่เจรจาเฉพาะสาขาเป็นภาคีภายนอกที่มีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียน (ASEAN sectoral bodies) อย่างน้อย 2 องค์กร พัฒนาความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้าที่เป็นประโยชน์ และส่งเสริมความร่วมมือเฉพาะด้าน (functional cooperation) ระหว่างกัน

- เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2558 รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้มอบสถานะคู่เจรจาเฉพาะสาขาแก่นอร์เวย์ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนครั้งที่ 48 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์

2. ความร่วมมือระหว่างอาเซียน-นอร์เวย์

- เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558 ที่ประชุม ASEAN-Norway Joint Sectoral Cooperation Committee (AN-JSCC) ครั้งที่ 1 ซึ่งมีรองเลขาธิการอาเซียนและ ออท. นอร์เวย์ประจำอาเซียนเป็นประธานร่วมกัน¹ ได้หารือถึงการดำเนินความร่วมมือในอนาคต โดยเฉพาะการเร่งจัดทำ priority areas และเอกสาร

¹ รมช. กต. นอร์เวย์กล่าวเปิดการประชุม AN-JSCC ครั้งที่ 1 ร่วมกับรองเลขาธิการอาเซียน

การใช้เงินจาก NARIP อีกทั้งยังรับรอง Terms of References ของ AN-JSCC และเน้นย้ำความประสงค์ของ นอร์เวย์ในการจัดตั้งกลไกระดับรัฐมนตรีนอร์เวย์กับอาเซียนและการมีส่วนร่วมในการประชุมรัฐมนตรี ต่างประเทศอาเซียน/การประชุมสุดยอดอาเซียน

- คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (CPR) สำนักเลขาธิการอาเซียน และ สอท. นอร์เวย์/ อาเซียนอยู่ระหว่างเจรจาจัดทำเอกสารในกรอบอาเซียน-นอร์เวย์ ดังนี้

(1) Procedure for the Norwegian-ASEAN Regional Integration Programme (NARIP) ซึ่งจะระบุขั้นตอนและเงื่อนไขการจ่ายเงินสนับสนุนสำหรับโครงการความร่วมมือต่างๆ จากกองทุน NARIP และกำหนดให้ผู้เสนอโครงการขอรับเงินสนับสนุนจะต้องทำ Grant Agreement กับกระทรวง การต่างประเทศนอร์เวย์ทุกโครงการ

(2) Priority Plan for the ASEAN-Norway Sectoral Dialogue Partnership ซึ่งจะระบุ สาขาความร่วมมือหลักระหว่างอาเซียนและนอร์เวย์ 6 สาขาในช่วง 3 ปี อาทิ สิทธิมนุษยชน ความร่วมมือทาง ทะเลและการเดินเรือทางทะเล พลังงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ เอกสาร Priority Plan จะ กำหนดแนวทางการปฏิสัมพันธ์ระดับสูงระหว่างอาเซียนกับนอร์เวย์อีกด้วย

ทั้งนี้ จะมีการหารือถึงกำหนดการประชุม AN-JSCC ครั้งที่ 2 เมื่อ ออท. นอร์เวย์ประจำอาเซียนคน ใหม่เข้ารับตำแหน่ง (ยังไม่มีกำหนดเวลาที่แน่นอน)

3. การจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ (ASEAN Committee in Third Countries and International Organisations)

- ACTCs จัดตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช่ประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของ อาเซียนในประเทศนั้นๆ ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ และการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ/ หน่วยงานราชการของประเทศนั้นๆ โดยแต่ละ ACTC ประกอบด้วยคณะผู้แทนทางการทูตของประเทศสมาชิก อาเซียน (ระดับเอกอัครราชทูต) มีกำหนดประชุมและจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันเป็นประจำ โดยในปัจจุบัน อาเซียนมี ACTC ทั่วโลก 50 แห่ง

- ในนอร์เวย์มีสถานเอกอัครราชทูตประเทศสมาชิกอาเซียน ณ ออสโล (ASEAN Committee in Oslo) จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม

4. ประเด็นอื่นๆ

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศนอร์เวย์มีกำหนดพบหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์ ในฐานะประธานอาเซียน พร้อมด้วยเลขาธิการอาเซียน ในวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ในห้วงการประชุมรัฐมนตรี ต่างประเทศอาเซียน/การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของคู่เจรจา (ASEAN Post Ministerial Conferences - PMC) ระหว่างวันที่ 2-8 สิงหาคม 2560 ณ กรุงเทพมหานคร

*****

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน
กรมอาเซียน
เมษายน 2560